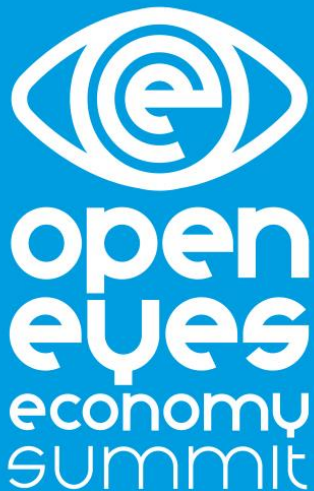

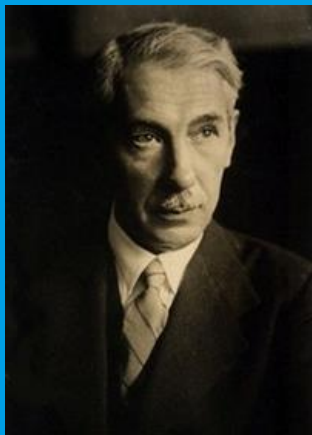
Jerzy Hausner

Perspektywy polskiej i światowej gospodarki

Opracowanie graficzne: Karolina Wróblewska-Leśniak

MOTTO

Eugeniusz Kwiatkowski
(1888-1974)

Czynnik reprezentujący zagadnienia przyszłości winien być i faktycznie i moralnie znacznie silniejszy, i bardziej jednolity niż czynnik wyrażający potrzeby i postulaty dnia dzisiejszego, jeżeli ma być stworzona równowaga, gwarantująca warunki rozwoju.

(...) Im częściej bowiem stają rządy i państwa w obliczu zagadnień nierozwiązalnych przez prostą formułę partyjną, tym bardziej i same muszą się oddalać od wszelkiej jednostronności działania.

E. Kwiatkowski, Dysproporcje, 1931

JAK ROZUMIEĆ STABILNOŚĆ GOSPODARKI?

- Systemy gospodarcze funkcjonują w stanie nierównowagi, a problemem jest to, jak zapewnić ich nierównowagę stabilną i zapobiec nierównowadze niestabilnej, prowadzącej do ich załamania (rozkładu).
- Na nierównowagę systemów społecznych, w tym gospodarczych, można spojrzeć jako na swoiste dla nich napięcie między funkcjonalnością i dysfunkcjonalnością. Wszystkie systemy społeczne stopniowo się dysfunkcjonalizują.
- Jeśli dysfunkcyjność danego systemu jest poważna, to działanie samoczynnych mechanizmów równoważących może okazać się niewystarczające. Wtedy system traci stabilność a gospodarka może wytracać potencjał wzrostowy.

WYMIARY POLITYKI GOSPODARCZEJ

1. Koniunkturalny – utrzymanie gospodarki na ścieżce wzrostu zbliżonego do produktu potencjalnego oraz zapobieganie stanom głębokiej (niestabilnej) nierównowagi.
2. Strukturalny – podejmowanie działań i przedsięwzięć gospodarczych wzmacniających konkurencyjność gospodarki.
3. Instytucjonalny – tworzenie odpowiednich warunków dla szeroko rozumianej przedsiębiorczości i innowacyjności.
4. Rozwojowy – podjęcie długofalowych wyzwań przy efektywnym strukturalnie wykorzystaniu własnego potencjału.

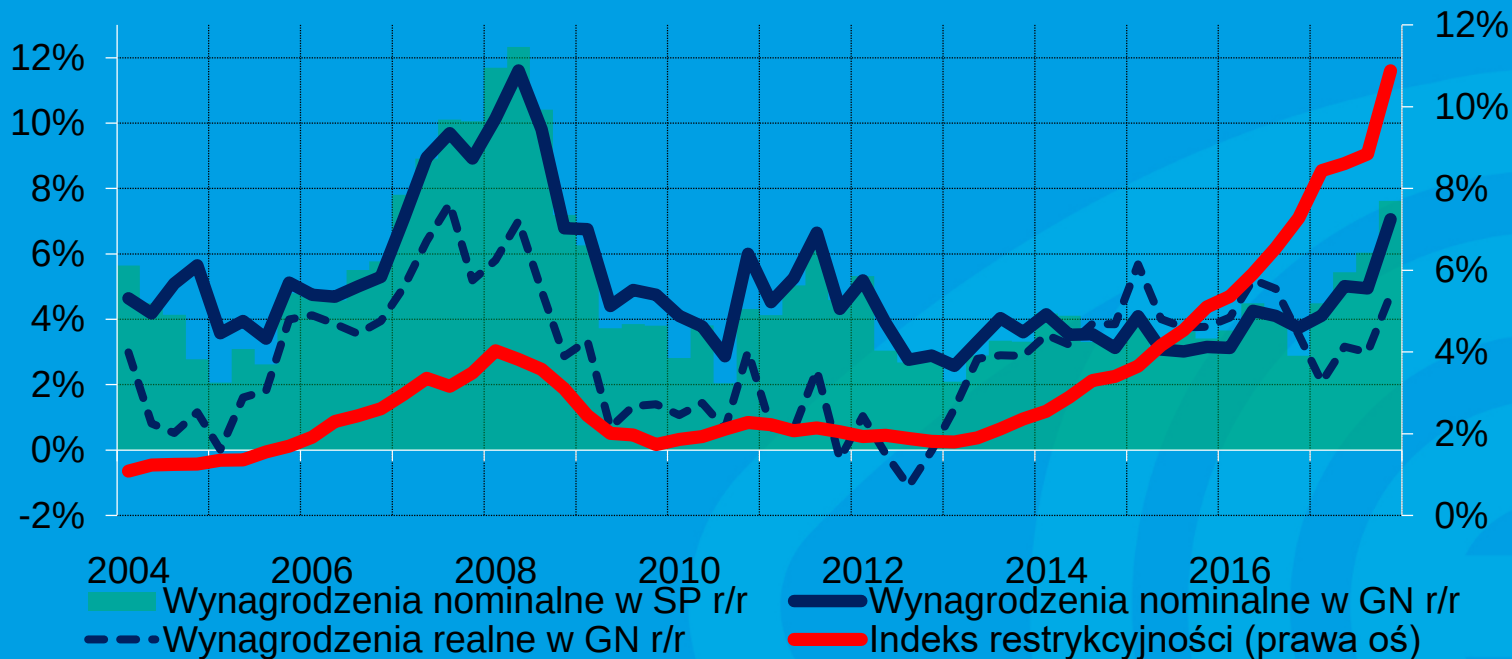

ZAGROŻENIA KONIUNKTURALNE

1. Deficyt zasobów pracy – wymagający podjęcia działań ułatwiających firmom zatrudnianie pracowników zagranicznych.
2. Wzrost wynagrodzeń przekraczający dynamikę wydajności pracy, co może prowadzić do stopniowego wytracania konkurencyjności kosztowej polskiej gospodarki.
3. Oparcie wzrostu gospodarczego na ekspansywnej (biorąc pod uwagę fazę koniunktury) polityce fiskalnej, co rodzi ryzyko szybkiego zwiększenia się długu publicznego w okresie dekoniunktury.

ROSNAĄCE NAPIĘCIA NA RYNKU PRACY W POLSCE

ZAGROŻENIA KONIUNKTURALNE PŁYNĄCE Z OTOCZENIA MIĘDZYNARODOWEGO

Mimo bardzo dobrej koniunktury na rynku globalnym utrzymuje się ryzyko spowolnienia tempa wzrostu, w wyniku m.in.:

- zmniejszania się relacji liczby osób w wieku produkcyjnym w stosunku do ogólnej liczby ludności (w Japonii proces ten zaczął się od 1997 r., w USA od 2010, w Polsce od 2012);
- pojawienia się (w skali globalnej) trwałego nadmiaru oszczędności w sektorze przedsiębiorstw;
- utrzymywania się w krajach wysoko rozwiniętych niższego tempa płac niż wzrost wydajności;
- silnie przeszacowanie poziomu indeksów giełdowych.

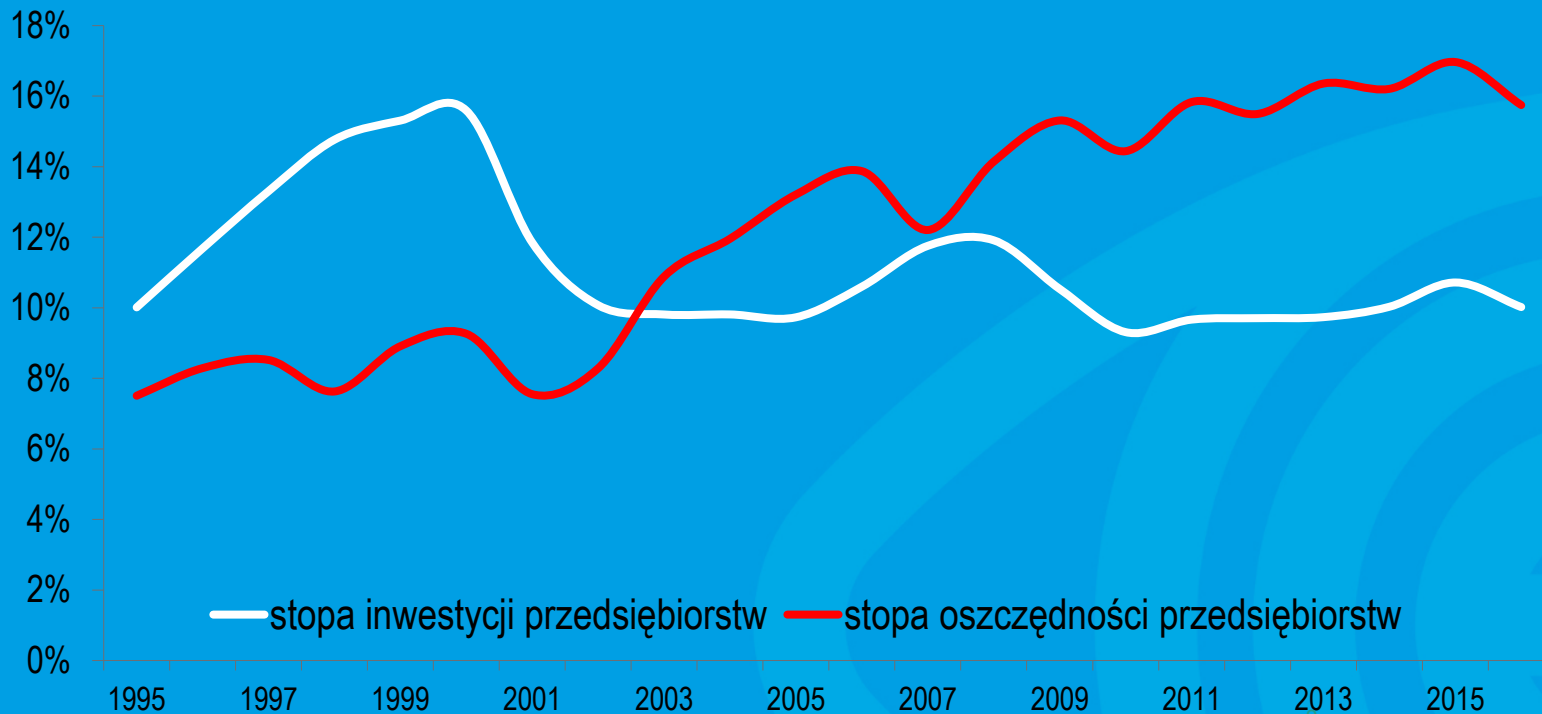

ZAGROŻENIA STRUKTURALNE

1. Niski poziom inwestycji przedsiębiorstw i oszczędności gospodarstw domowych
2. Niski poziom innowacyjności kreatywnej.
3. Wysoki poziom długu publicznego.

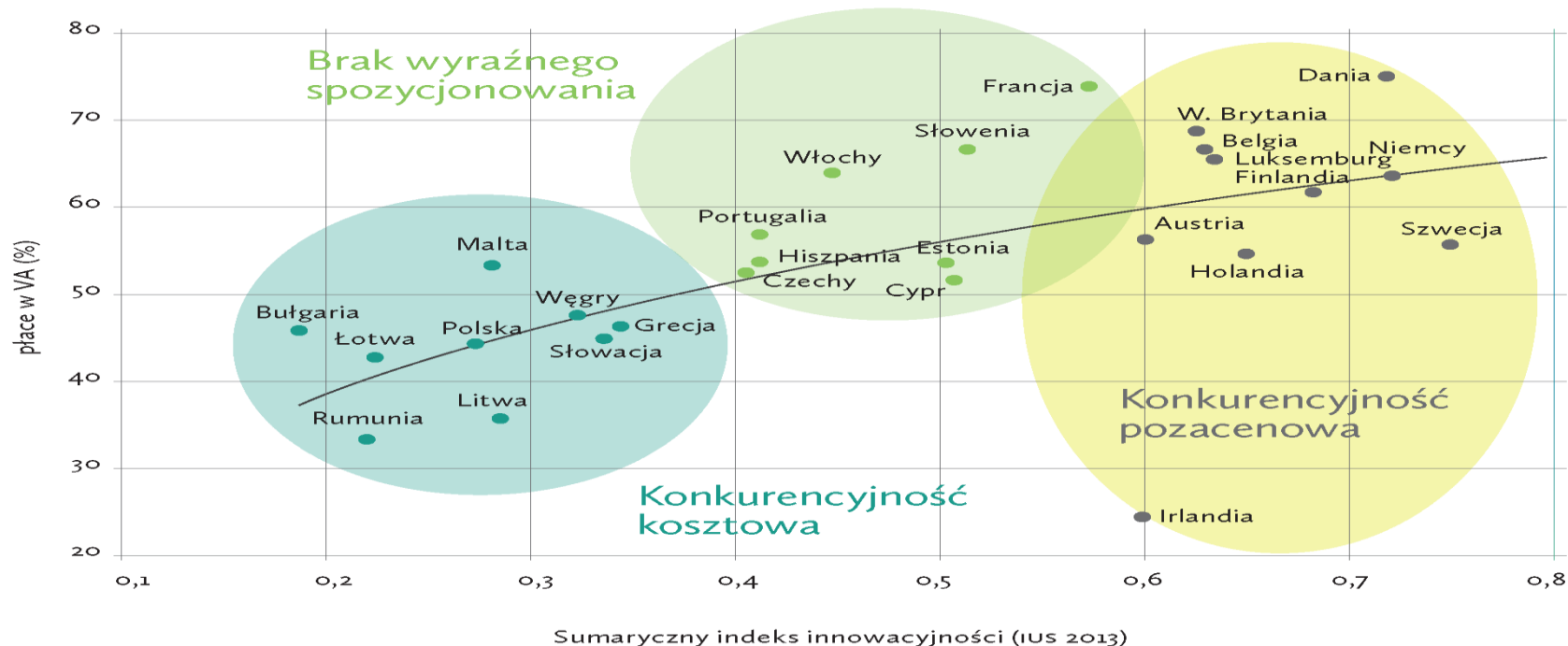
RELACJA STOPY OSZCZĘDZANIA I INWESTYCJI W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW W POLSCE

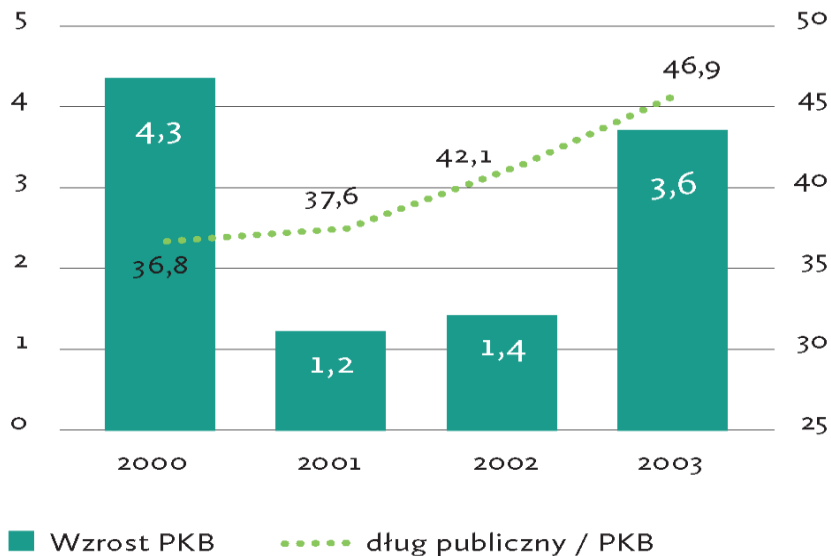
Niska innowacyjność polskiej gospodarki

UDZIAŁ PŁAC W WARTOŚCI DODANEJ (VA) W GOSPODARSTWIE
SUMARYCZNEGO WSKAŹNIKA INNOWACYJNOŚCI WEDŁUG IUS 2013

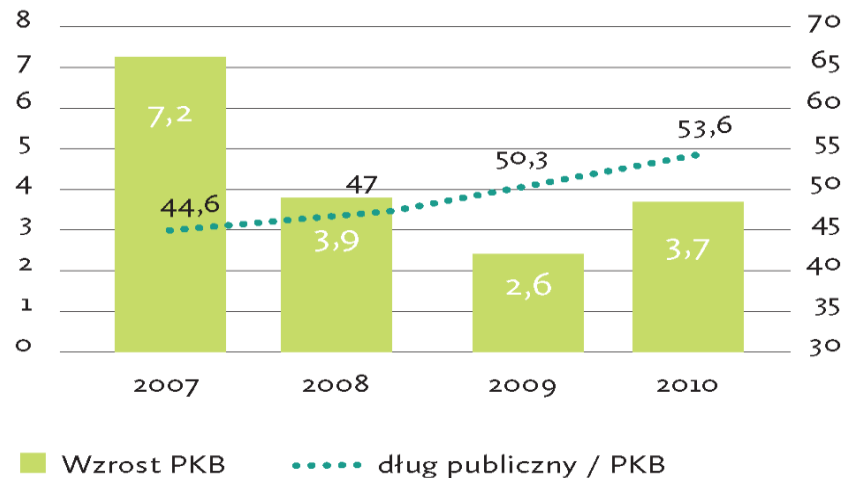

WZROST PKB I POZIOM DŁUGU PUBLICZNEGO W RELACJI DO PKB W POLSCE W LATACH 2000-2003

WZROST PKB I POZIOM DŁUGU PUBLICZNEGO W RELACJI DO PKB W POLSCE W LATACH 2007-2010

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: International Monetary Fund, World Economic Outlook Database [2015].

ZAGROŻENIA INSTYTUCJONALNE

1. Destrukcja ładu prawnego.
2. Głębokie upartyjnienie struktur państwa i demontaż służby cywilnej.
3. Zanik dialogu społecznego.

FOR
FORUM
OBYWATELSKIEGO
ROZWOJU
www.forum.org.pl

Janusz Paczocha

Raport

PARTIA W PAŃSTWIE

**Bezprecedensowa wymiana kadr
w administracji rządowej
i jej legislacyjne podstawy**

Warszawa, luty 2018

Paczocha J. [2018], Raport: Partia w państwie. Bezprecedensowa wymiana kadr w administracji rządowej i jej legislacyjne podstawy. Forum Obywatelskiego Rozwoju. Warszawa.

**FUNDACJA
BATOREGO**
www.batory.org.pl

Stanowiska publiczne jako łup polityczny

Polityka personalna w okresie od 16 listopada
2015 do 31 października 2017 roku

Grażyna Kapińska

www.batory.org.pl

Kopińska G. [2018], Stanowiska publiczne jako łup polityczny. Polityka personalna w okresie od 16 listopada 2015 do 31 października 2017 roku. Fundacja im. Stefana Batorego, Warszawa.

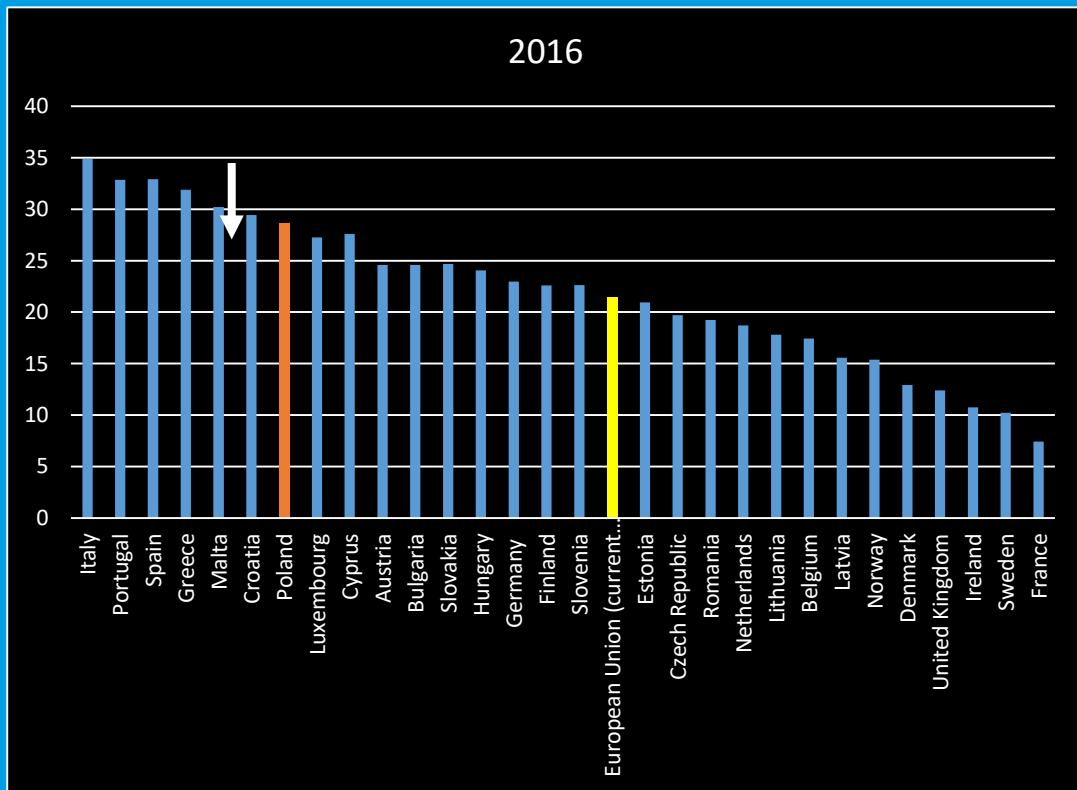

ZAGROŻENIA ROZWOJOWE

1. Zapaść demograficzna.
2. Niska strukturalna efektywność wykorzystania własnych zasobów.
3. Pogłębianie się niespójności i atomizacji społecznej.

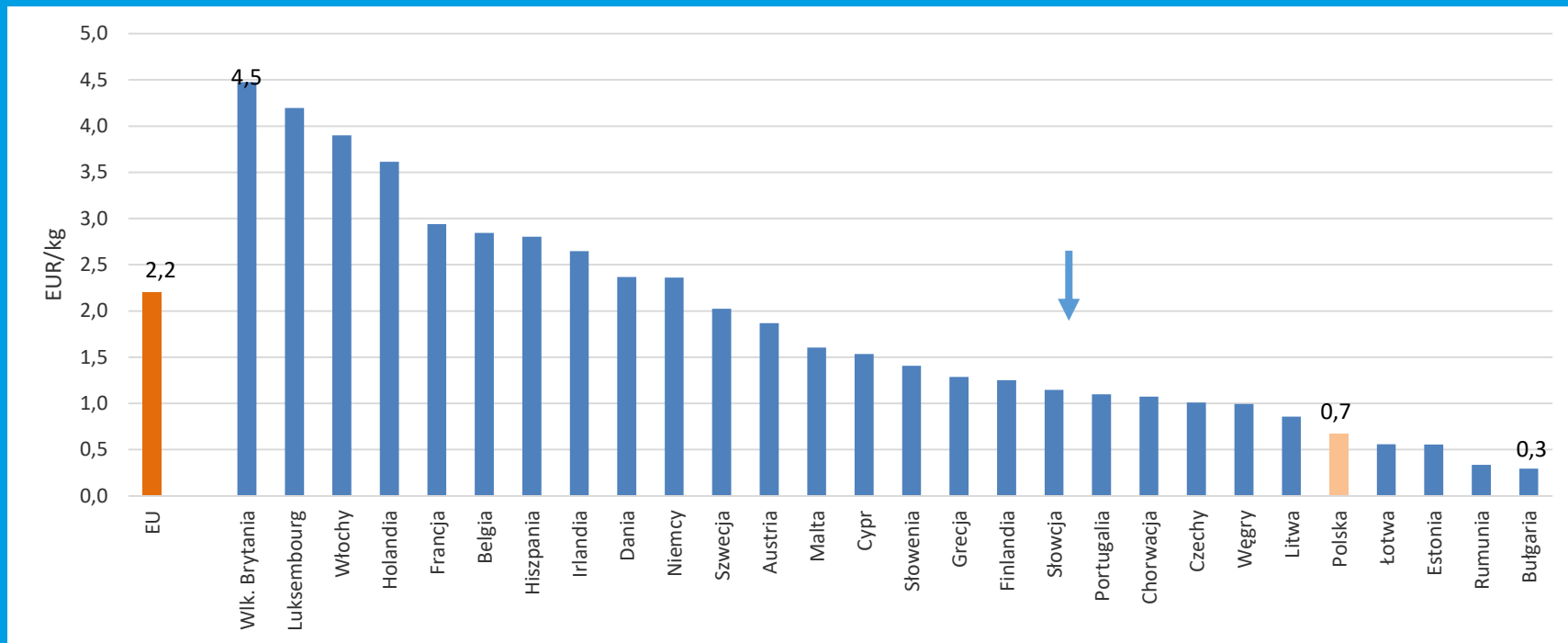
WSPÓŁCZYNNIK ZAPAŚCI DEMOGRAFICZNEJ

- ▶ Jest wynikiem pomnożenia przeciętnego wieku osób mieszkających w danym kraju oraz liczby urodzeń, których w tym kraju brakuje do zapewnienia zastępowalności pokoleń (2,1).
- ▶ W Polsce wskaźnik ten kształtował się w 2016 r. na poziomie 28,6, co wynikało z relatywnie niskiego jeszcze przeciętnego wieku (39,9) i relatywnie dużej (nawet na tle UE) liczby brakujących urodzeń (0,71).

PRODUKTYWNOŚĆ ZASOBÓW W KRAJACH UNII EUROPEJSKIEJ W 2015 R.

Produktywność wykorzystania zasobów materialnych

Źródło: Opracowanie GUS na podstawie danych Eurostatu (Eurostat's Database, <http://ec.europa.eu/eurostat>, Resource productivity [env_ac_rp], 18.12.2017).

LEGITYMIZACJA SYSTEMU W 2016

% odpowiedzi pro-systemowych

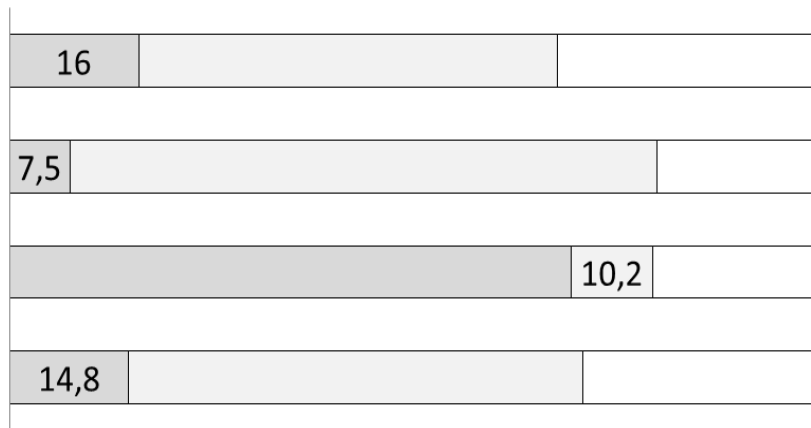
Ludzie w Polsce na ogół dostają to, na co zasługują swoją pracą, talentem, czy pomysłami

Polskie prawo jest równe i sprawiedliwe dla wszystkich

Zróżnicowanie dochodów w Polsce jest zbyt duże i niesprawiedliwe

Ludziom przestrzegającym prawa żyje się w Polsce lepiej niż tym, którzy prawo omijają

Kwiecień 2016
(N=1019)

PRZESŁANIE

- Generalnie, dobrze radzimy sobie z problemami koniunkturalnymi, ale zaniedbujemy rozwiązywanie problemów strukturalnych. W sumie, wciąż jesteśmy silni, ale tracimy siłę rozwojową.
- Wprawdzie gospodarka nadal pozostaje na ścieżce względnie zrównoważonego wzrostu, to nie są podejmowane reformy strukturalne i instytucjonalne, które zapobiegałyby jej stopniowemu dryfowaniu w stronę nie zrównoważonego i niskiego wzrostu. Polskę może dotknąć relatywne pogarszanie się miejsca, jakie zajmuje obecnie w międzynarodowym podziale pracy.
- Państwo autorytarnej mobilizacji w krótkiej perspektywie zyskuje na operacyjnej sprawności, kosztem jednak radykalnego ograniczenia potencjału rozwojowego i stworzenia podstaw do głębokich społecznych podziałów i ostrych konfliktów.

PRZESŁANIE (2)

- Ład konstytucyjny rodzi się i jest modyfikowany w następstwie wielopodmiotowej refleksyjności, w której mieszają się interesy i racje. Przy czym te drugie wynikają ze strategicznej wyobraźni uczestniczących w dyskursie aktorów. Aby w ogóle móc podjąć strategiczny dialog muszą oni sobie elementarnie ufać.
- Przedsiębiorczość i innowacyjność rozwija się tylko w warunkach specyficznego i organicznie formującego się ekosystemu gospodarczego, który może być tylko częściowo i stopniowo kształtowany przez administrację publiczną. I to taką, która jest politycznie niezależna i wysoce profesjonalna. Podstawową składową tego systemu są jednak firmy, które nie zostały jeszcze „do szpiku kości” przeniknięte oportunizmem. A tym samym są otwarte i zdolne do współdziałania z innymi.
- Jeśli myśli się o rozwoju, a nie utrwalaniu określonego stanu, to oddziaływanie odgórne (*top-down*) ma sens tylko wtedy, kiedy napotyka na współgrające z nim oddziaływanie oddolne (*bottom-up*).

RAPORT WORLD ECONOMIC FORUM 2017

pięć największych globalnych ryzyk

A: pod względem prawdopodobieństwa wystąpienia

- Ekstremalne wydarzenia pogodowe (*extreme weather events*)
- Wymuszone migracje wielkiej skali (*large-scale involuntary migration*)
- Wielkie katastrofy naturalne (*major natural disasters*)
- Ataki terrorystyczne wielkiej skali (*large-scale terrorist attacks*)
- Masowe incydenty oszustw i kradzieży danych (*massive incident of data fraud/theft*)

RAPORT WORLD ECONOMIC FORUM 2017

pięć największych globalnych ryzyk

B: pod względem skali konsekwencji (*in terms of impact*)

- Broń masowego rażenia (*weapons of mass destruction*)
- Ekstremalne wydarzenia pogodowe (*extreme weather events*)
- Kryzysy wodne (*water crises*)
- Wielkie katastrofy naturalne (*major natural disasters*)
- Niepowodzenie działań w zakresie zapobiegania zmianom klimatu oraz w zakresie migracji i adaptacji (*failure of climate-change, migration and adaptation*)

Możliwości i zagrożenia

Autorzy Raportu podkreślają, że wiele z tych – powszechnie dostrzeganych – ekonomicznych, społecznych i politycznych ryzyk wynika z funkcjonowania **rynkowego kapitalizmu**

Postulują większą dbałość o solidarność i **kształtowanie długofalowego myślenia o rynku**. Co wiąże się między innymi z tym, aby dostrzegać w technologiach **IV rewolucji przemysłowej** nie tylko **możliwości, ale także zagrożenia**

Kapitalizm kwartalny

- krótkookresowa orientacja działalności gospodarczej
- każdy dłuższy okres w funkcjonowaniu firmy jest rozumiany jako seria krótszych okresów
- **krótkowzroczność to wada nabyta będąca pochodną wąskowzroczności**
- zdolność firmy do wytwarzania wartości i wartość firmy została zrównana z zyskiem, który jest rozliczany w nie dłuższym niż rok okresie

Zasadniczo nie jesteśmy przywiązani do niczego co miałoby roczny horyzont. Sedno w tym, że w erze cyfrowej oczekiwanie roku, aby coś się zadziało jest dziwactwem

Jeff Immelt
CEO General Electric

Bezos, photographed at Amazon headquarters in Seattle on March 11. fot. Wesley Mann

***Twoja marża
to moja szansa***

Jeff Bezos
CEO Amazon

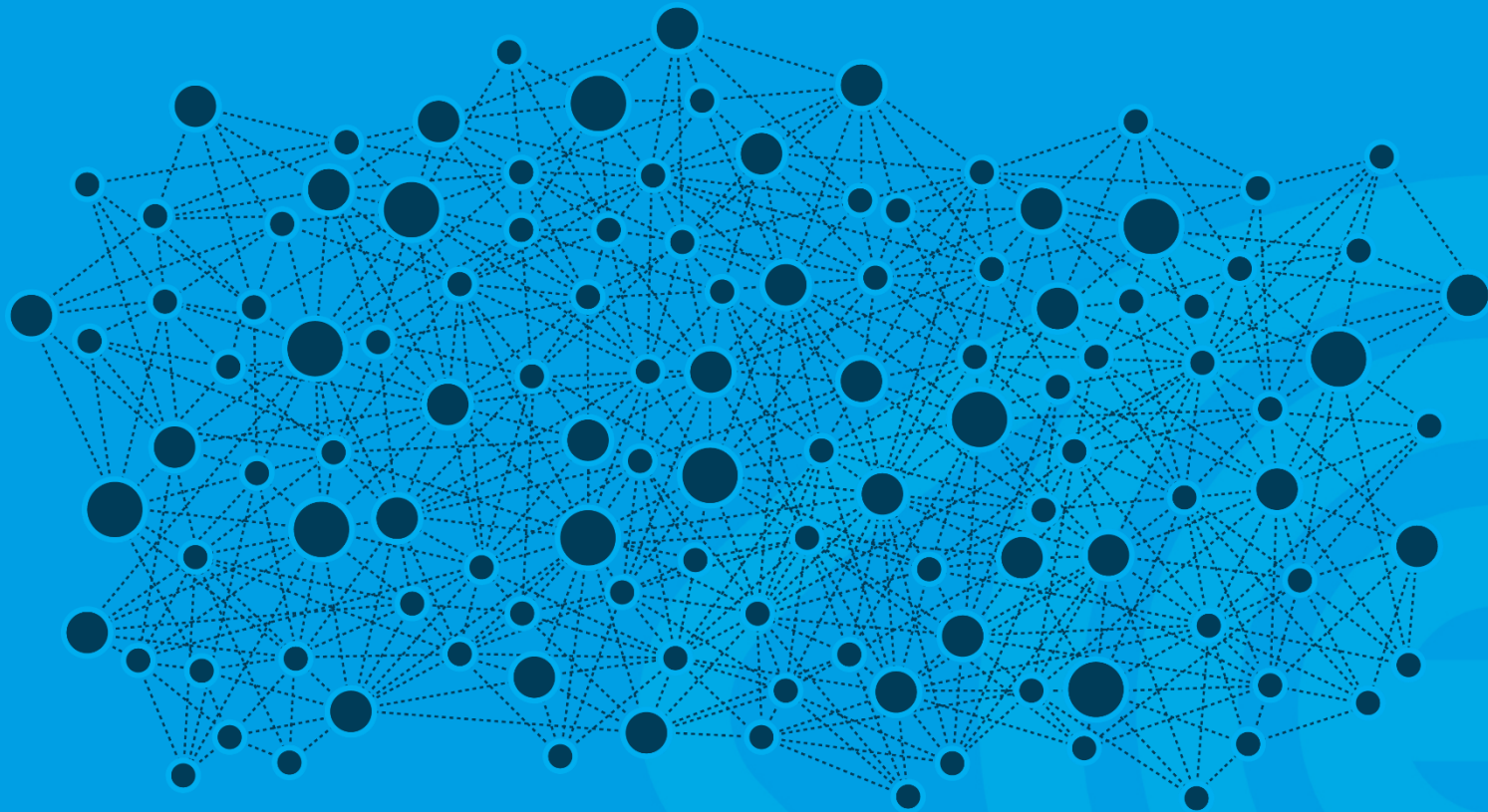

Gospodarka oportunistyczna

- the business of business is business
- oportunizm jako dominująca orientacja większości firm rodzi specyficzny typ współzależności
- generuje on pole grawitacyjne oportunistycznej gry rynkowej
- jeśli zwycięzca bierze wszystko to gra jest niepodtrzymywalna i prowadzi do gospodarowania rabunkowego
- elastyczność przede wszystkim
- ekspansja przestrzenna i kompresja czasu

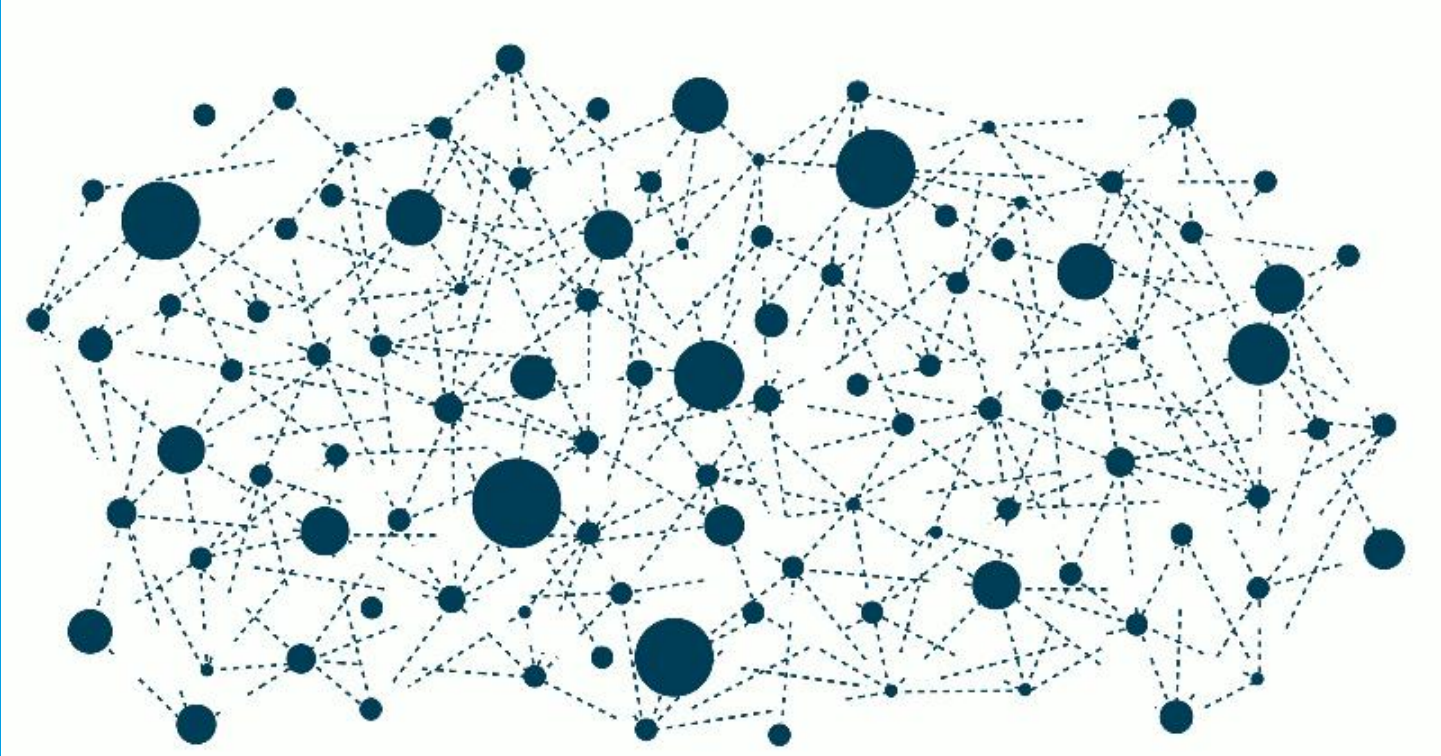

Pole grawitacyjne oportunistycznej gry rynkowej

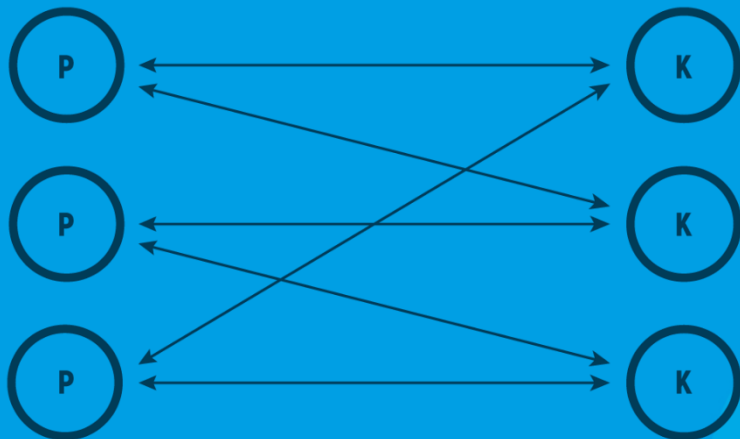
Pole grawitacyjne oportunistycznej gry rynkowej

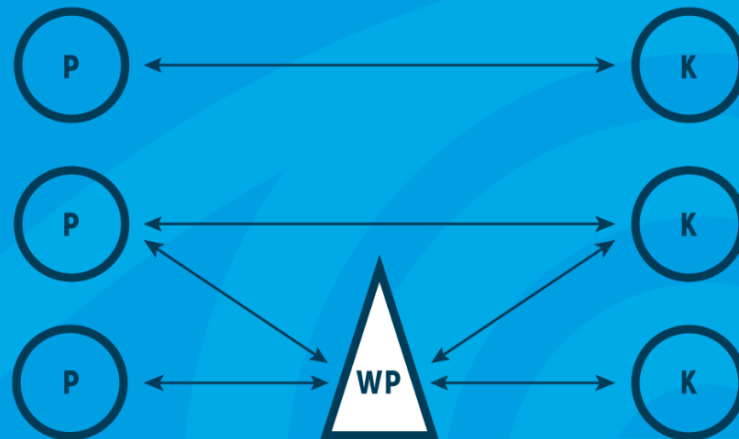

Wyłanianie się globalnych wirtualnych platform usługowych

FAZA WYJŚCIOWA

FAZA PRZEJŚCIOWA

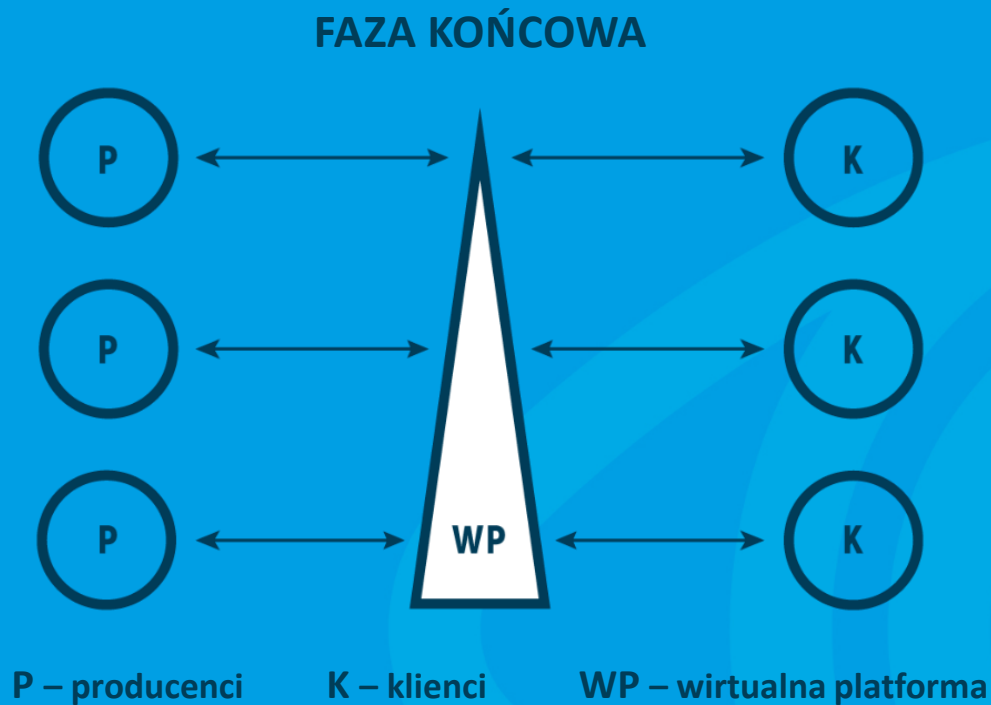
P – producenci

K – klienci

WP – wirtualna platforma

Wyłanianie się globalnych wirtualnych platform usługowych

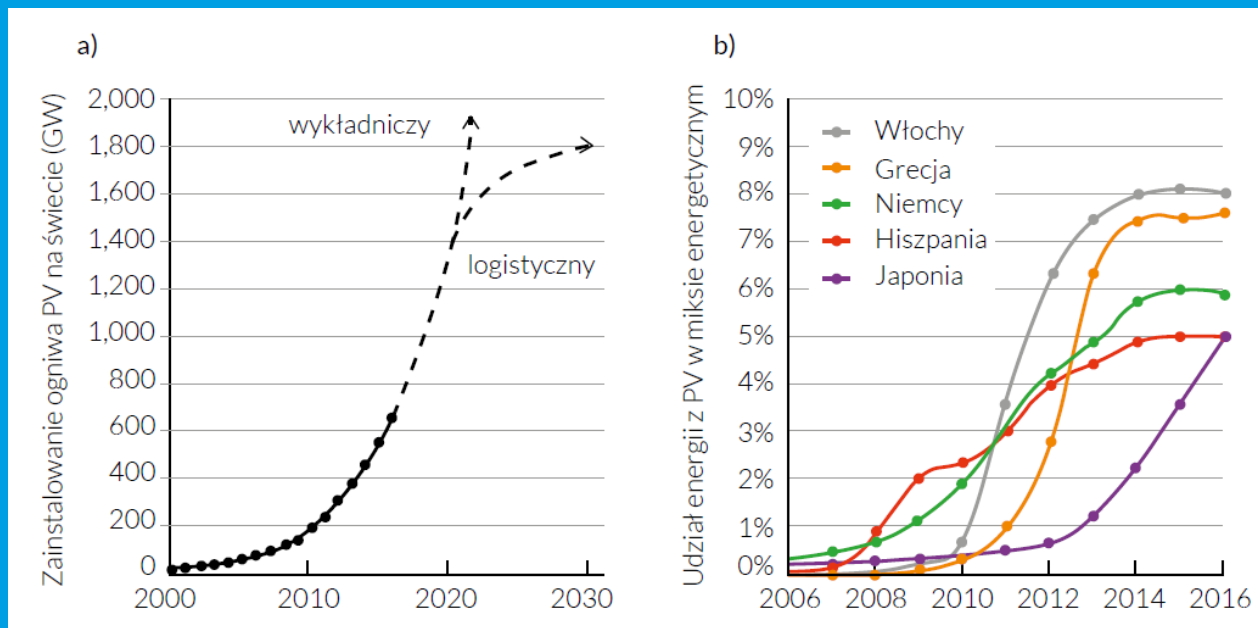

Stock market value of companies with the highest capitalisation in the USA in 2007 and in 2017 (in bn of euros)

2007			2017		
	Company	Value		Company	Value
1	Exxon Mobil	339	1	Apple	685
2	General Electric	291	2	Alphabet (Google)	549
3	Microsoft	222	3	Microsoft	470
4	Citigroup	207	4	Facebook	415
5	Gazprom	206	5	Amazon	404
6	Petrochina	193	6	Berkshire Hathaway	370
7	Industrial&Commercial Bank China	190	7	Alibaba	329
8	Toyota	183	8	Tencent	321
9	Bank of America	182	9	Johnson&Johnson	301
10	Shell	171	10	Exxon Mobil	288
...	Google	107			
...	Apple	55			
...	Amazon	12			

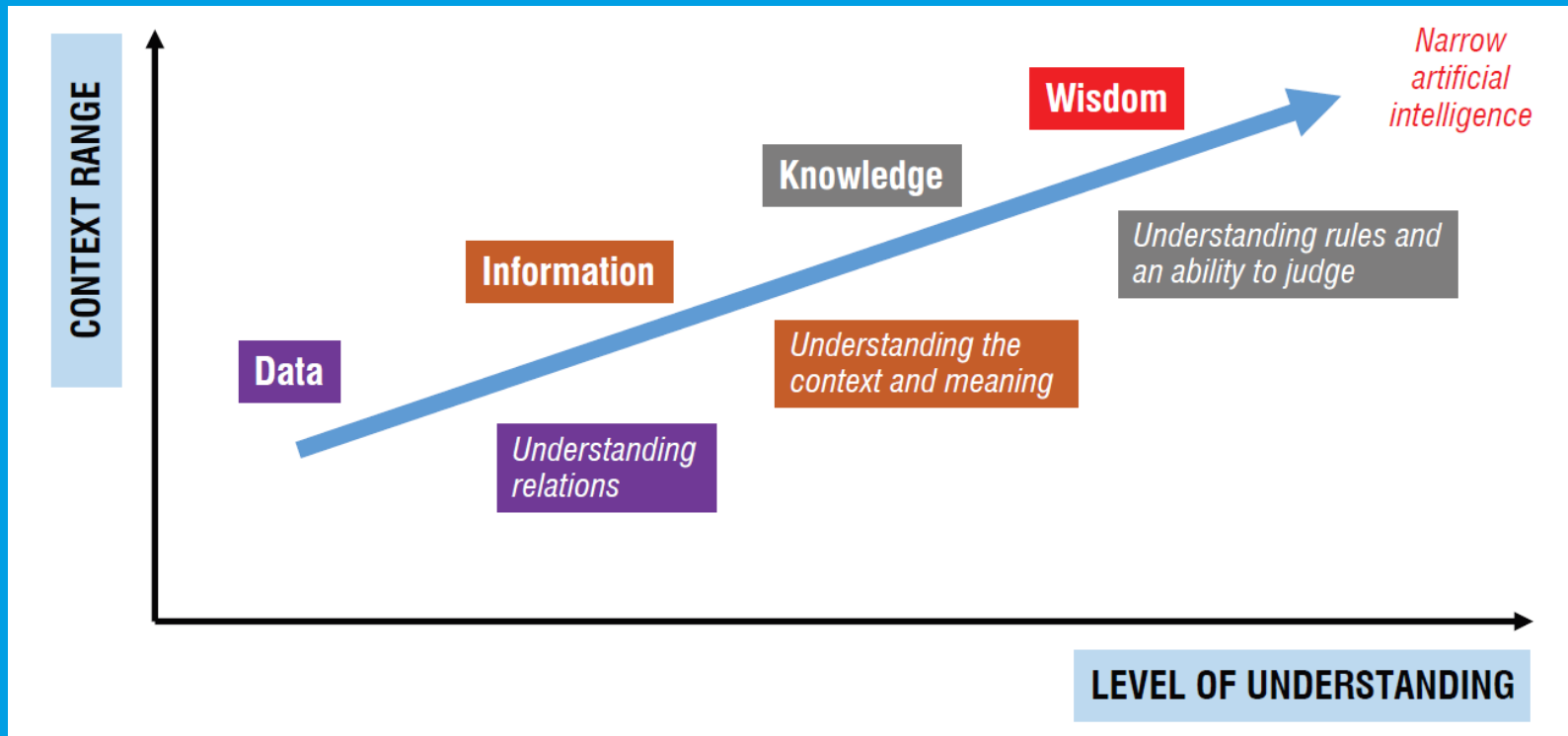
Potencjalny i rzeczywisty proces rozwoju technologii innowacyjnych na przykładzie bezemisyjnej technologii generowania energii elektrycznej z ogniw fotowoltaicznych (PV)

- a) dwa scenariusze potencjalnego rozwoju
- b) przebieg rozwoju w wybranych krajach w latach 2006-2016

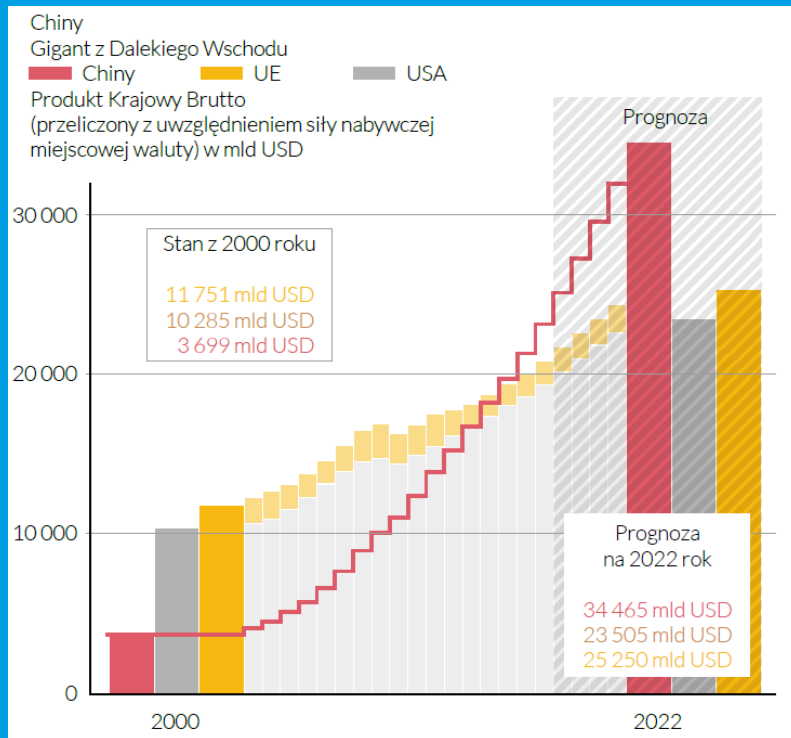
Building up wisdom based on narrow artificial intelligence using data, information and knowledge generated automatically by algorithms developed by humans

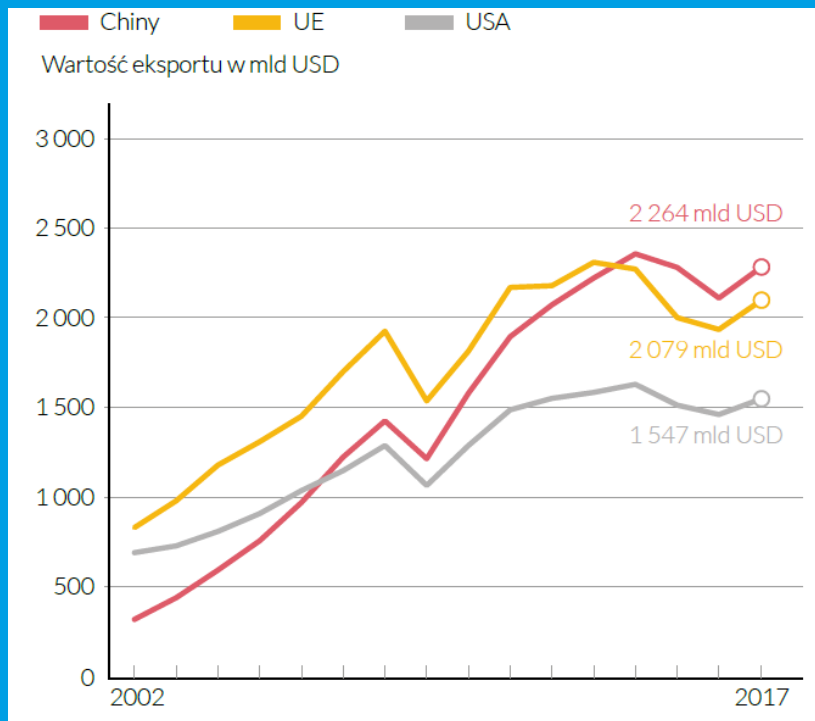
Wartość PKB (skorygowanego o wskaźnik siły waluty) w Chinach, USA oraz UE w latach 2000–2017 wraz z prognozą na 2022 rok

Źródło: Hausner J., Paprocki W., Gronicki M., Polski archipelag rozwoju w warunkach globalnej niepewności, Centrum Myśli Strategicznych, Sopot 2018, s. 45.

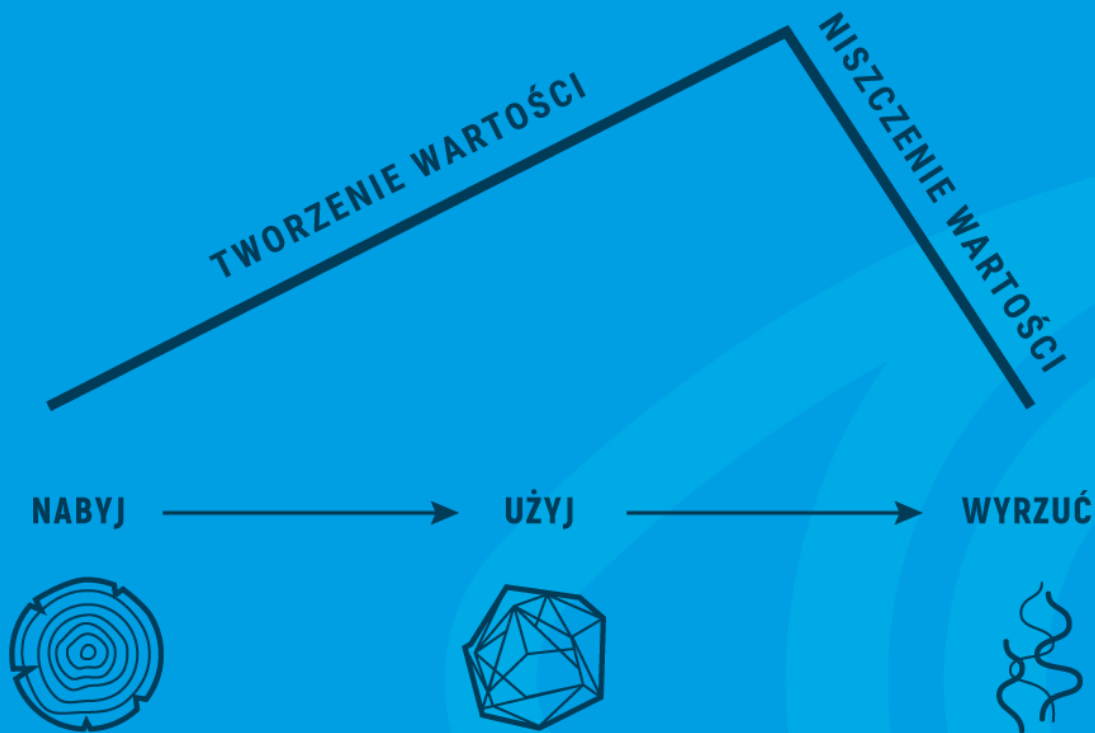

Wzrost wartości eksportu w Chinach, USA i UE w latach 2002-2017

Wartość w gospodarce linearnej

Gospodarowanie linearne

- stanowi kwintesencję oportunistycznej gry rynkowej
- gra się o ogranie konkurenta
- jeśli pojawia się współdziałanie to jako postępowanie taktyczne, mające na celu osłabienie konkurenta
- gra oportunistyczna jest krótkookresowa – liczy się tylko to co teraz
- jej uczestnicy to gospodarcze single
- marketing to skracanie drogi produktu na śmietnik

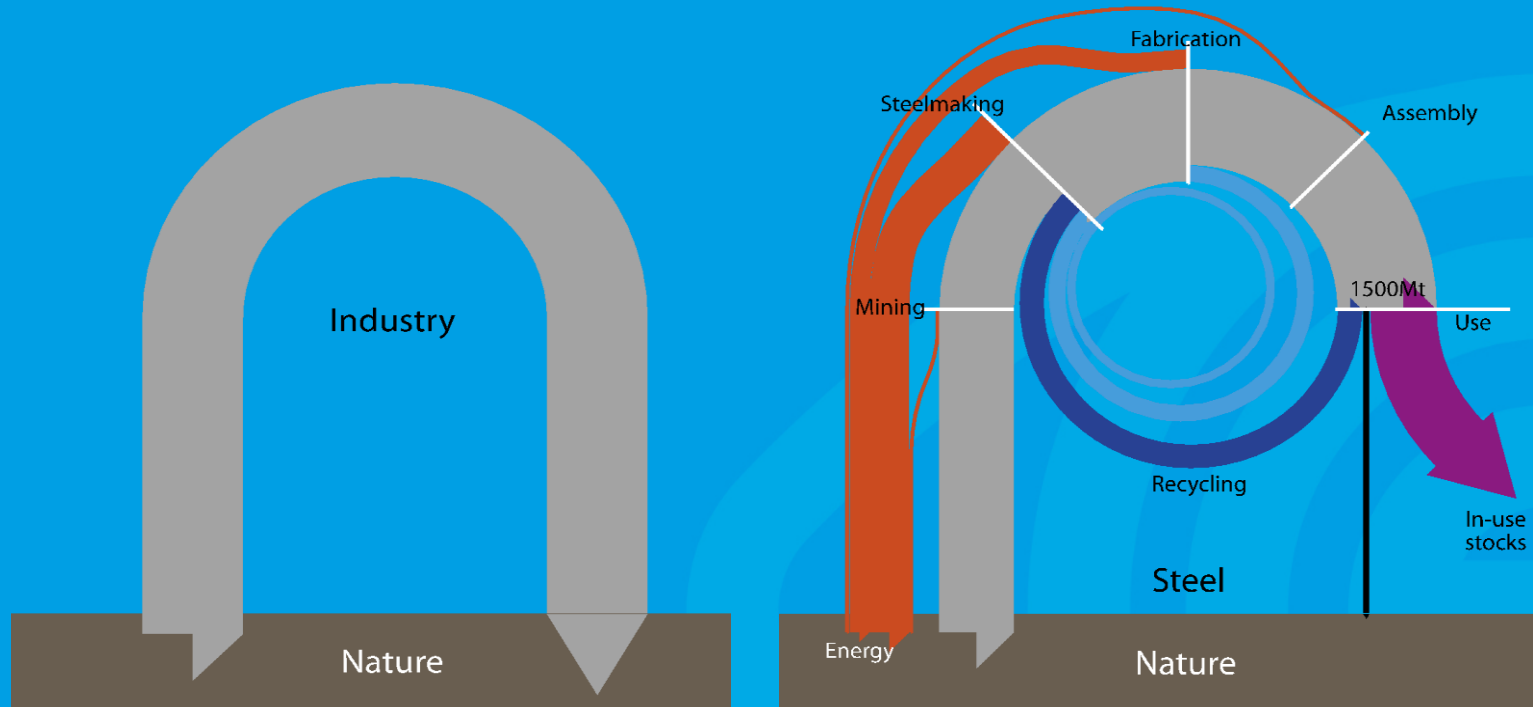

An elegant solution... (by Jonathan Cullen 2017)

... the current reality (by Jonathan Cullen 2017)

Circularity index

	Steel	Concrete	Plastic	Paper	Aluminum
α	0.2	0.02	0.09	0.38	0.21
β	0.69	0.0	0.75	0.11	0.96
Circularity Index CI	0.14	0.0	0.07	0.04	0.20

Circularity Index, $CI = \alpha\beta$

Current material loops are still far from circular

Gospodarka o obiegu zamkniętym – wnioski

- występowanie krótkich i długich pętli
- potrzeba przejścia od projektowania procesów do projektowania systemów
- gospodarowanie linearne i o obiegu zamkniętym będzie współistnieć
- gospodarowanie o obiegu zamkniętym łagodzi konsekwencje wynikające z gospodarowania linearnego i oportunistycznej gry rynkowej, ale ich nie przewyższa
- oczekiwania wobec gospodarowania w obiegu zamkniętym są wygórowane i naiwne – to może być tylko środek a nie cel
- i jak każdy środek musi być stosowany z namysłem i umiarem

**Zmiany są konieczne, bowiem gospodarka rynkowa traci swoje oparcie,
staje się rabunkowa i stopniowo zanika jej podtrzymywalność.**

Tego rodzaju tezy i postulaty pojawiają się coraz wyraźniej w kontekście refleksji nad naturą procesu wytwarzania wartości przez firmę oraz istotą wartości samej firmy.

KONCEPCJA „FIRMY-IDEI”.

FIRMA-**IDEA**

FIRMA, KTÓRA ŚWIADOMIE OKREŚLA SWÓJ SPECYFICZNY PROCES WYTWARZANIA WARTOŚCI EKONOMICZNEJ I JEST ZDOLNA GO MODYFIKOWAĆ, WYZNACZAJĄC W TEN SPOSÓB TRAJEKTORIĘ SWEGO ROZWOJU.

Aby określić ideę firmy trzeba pomyśleć o sensie jej działań, a nie tylko o wyniku finansowym.

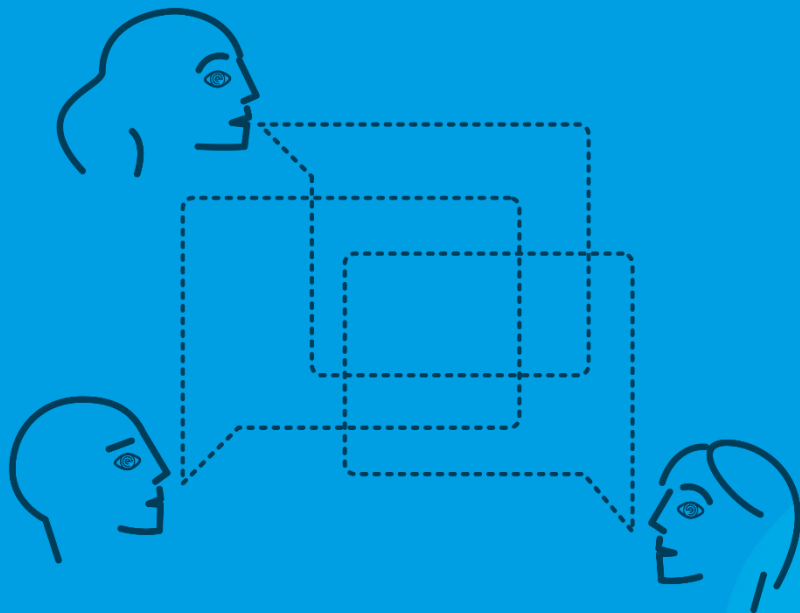
ZAUFANIE

Podstawowa wartość, jakiej oczekują ludzie – konsumenci przebudzeni.

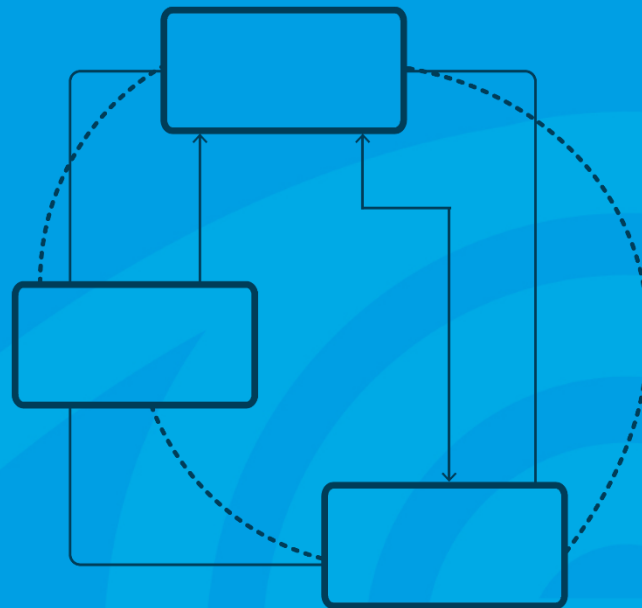

Dwa porządki

porządek aksjonormatywny

porządek funkcjonalno-operacyjny

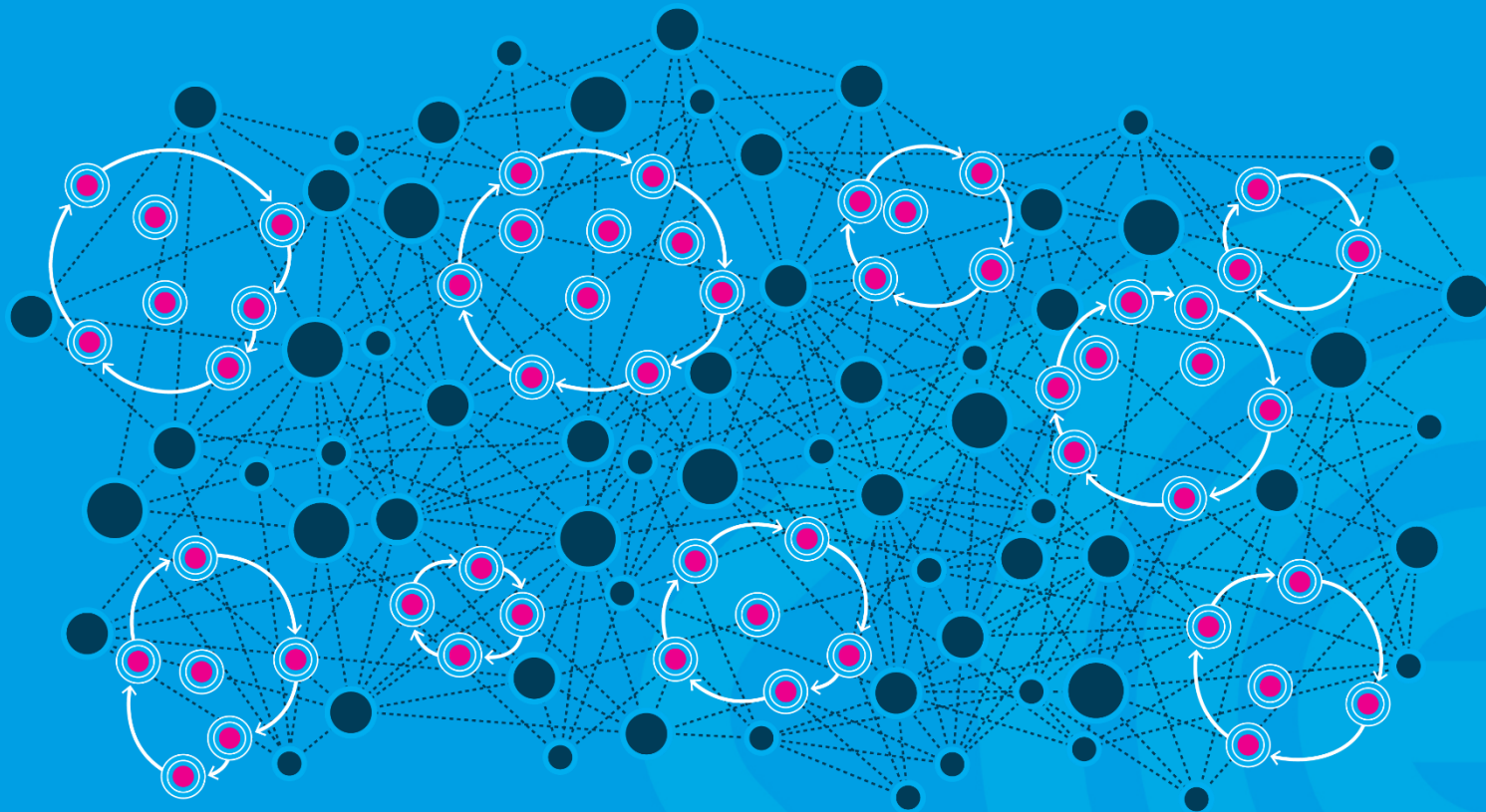
Firmy oportunistyczne i firmy relacyjne

Firmy relacyjne:

- koncentrują się na wytwarzaniu i współwytwarzaniu zasobów
- dzięki temu mogą się przekształcać i rozwijać
- pod naporem drapieżnych konkurentów firma relacyjna sama może nie przetrwać, dlatego jej bezpieczeństwo zależy od siły jej partnerskich relacji
- firma relacyjna jest tym dla siebie, kim jest dla innych

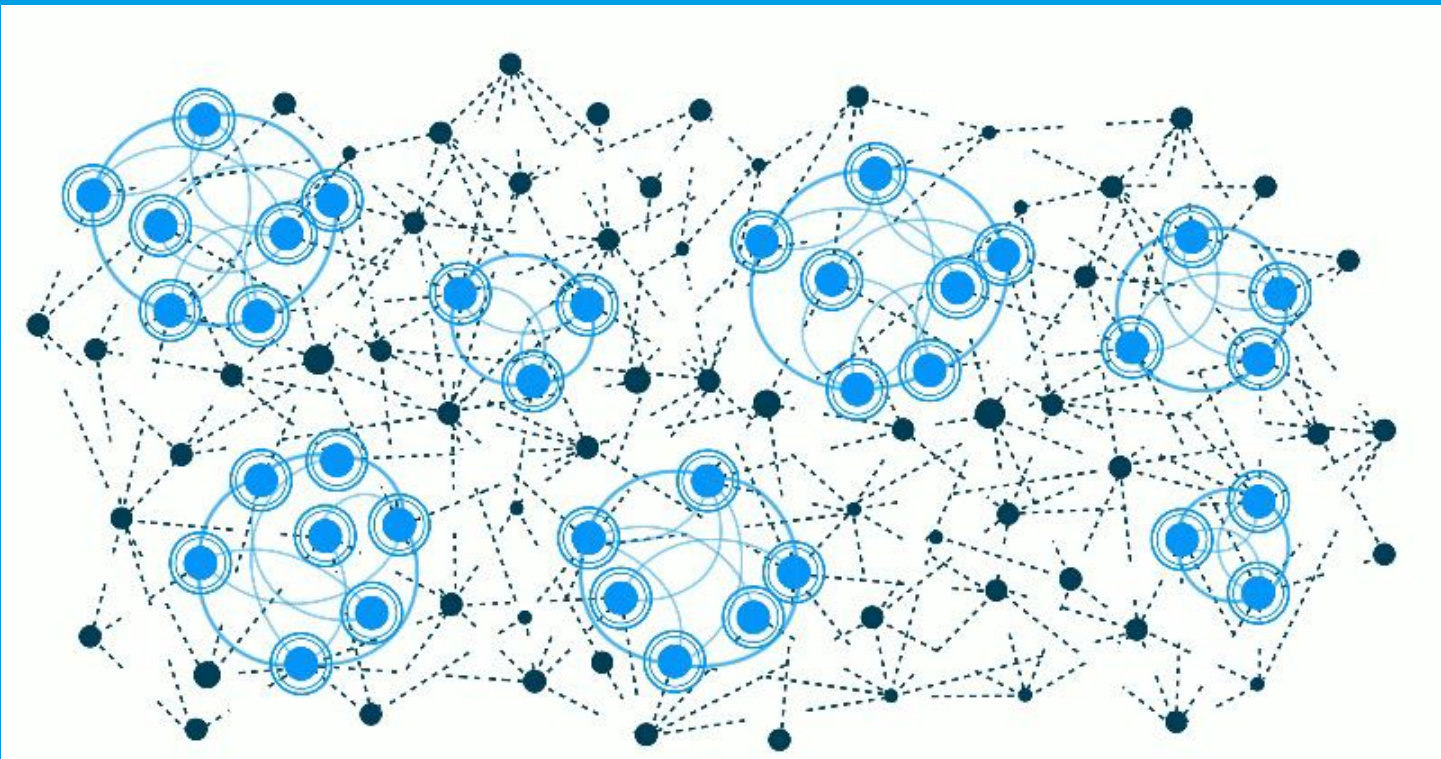

Pole grawitacyjne relacyjnej gry rynkowej

Pole grawitacyjne relacyjnej gry rynkowej

KAPITAŁY TWARDE I MIĘKKIE

KAPITAŁY TWARDE – FIZYCZNY I FINANSOWY

– AKTYWA MATERIALNE (TANGIBLE)

KAPITAŁY MIĘKKIE – LUDZKI I KULTUROWY

– AKTYWA NIEMATERIALNE (INTANGIBLE)

Sens działania firmy polega na tym, aby w oparciu o dostępne kapitały, wygenerować takie aktywa, które mogą być użyte w procesie wytwórczym, w taki sposób, który pomnoży ich wartość ekonomiczną, a w ten sposób kapitały firmy.

Oznacza ono, że firma nie koncentruje się na ochronie swych aktywów niematerialnych, ale na ich promowaniu i warunkowym udostępnianiu, szczególnie zaś na ich współtworzeniu ze swoimi partnerami. I takie podejście do wykorzystywania aktywów niematerialnych jest przejawem myślenia długofalowego i strategicznego, umożliwia kierunkowanie rozwoju firmy

To zasadniczo zmienia podejście do rynkowej konkurencji i uzyskiwania konkurencyjnej przewagi. Izolacja przestaje być normą, staje się nią współpraca, która nie wyklucza rywalizacji. Pozycja rynkowa firmy zależy wówczas bardziej od zdolności od współtworzenia i współdzielenia niż od ochrony i wykluczenia konkurentów. Firmy oportunistyczne starają się przerzucić ryzyko na innych, firmy relacyjne starają się je rozsądnie dzielić w innych

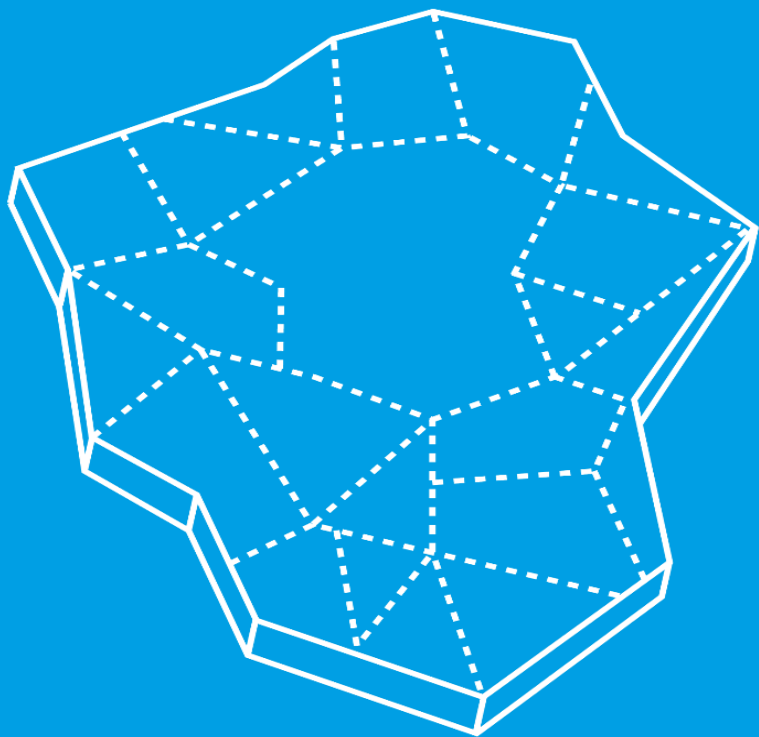
Wyspy i archipelagi

- różnorodność uspołniona, ale nie homogeniczna
- wyspy w archipelagu się przyciągają, ale nie pochłaniają, pozostają w bliskim oddaleniu
- każda wyspa (uczestnik) musi być świadoma swej odrębności i odmienności, ale także wiązać swoje działanie z tym, co robią inni i kim są
- aby być w archipelagu trzeba się zmieniać, stawać kimś innym
- relacje w archipelagu są nieliniowe
- dzięki temu są autokataliczne i emergentne

Kontynent

Kontynentalni gracze są z zasady silniejsi niż wyspowi.

Czerpią siłę z osłabiania słabszych od siebie, uzależniania ich i traktowania jako klienteli.

Presji kontynentu na archipelag nie da się wyłączyć.

Upowszechnianie się (skalowanie) innowacji nie musi polegać na przekształcaniu archipelagu w kontynent.

MYŚL KOŃCOWA

We współczesnym świecie nie ma ucieczki od współzależności. Sedno w tym, aby zastępować takie formy współzależności, które generują niestabilność, takimi, które ją redukują. Oportunizm prowadzi do współzależności niestabilnej, gra relacyjna sprzyja stabilności i rozwojowi

III EDYCJA
20-21 XI 2018
ICE KRAKÓW
ZAPRASZAMY